

zn. 463/13

Skládka Uhy - problematika rozdělení poplatku za uložení odpadů (pracovní podklad a návrh postupu pro zastupitelstvo obce)

Podle § 45 a násl. zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravujících tzv. poplatky za uložení odpadů, je obec, na jejímž katastrálním území se nachází skládka odpadů, příjemcem základní složky tohoto poplatku, jejíž sazba je dle přílohy č. 6 k zákonu o odpadech konstruována určitou částkou za tunu uloženého odpadu.

Podle § 48 odst. 1 zákona o odpadech *v případě, že skládka leží na katastrálních územích několika obcí, dělí se tento příjem proporcionálně podle velikosti části skládky ležící v katastrálních územích těchto obcí. Zákon výslovně neřeší, zda je pro citované dělení poplatku mezi sousední obce rozhodující celková plocha skládky jako stavby (včetně např. obslužných komunikací, provozních zařízení apod.), nebo pouze plocha území, na němž jsou fakticky ukládány odpady (úložiště odpadů).* Argumenty lze nalézt ve prospěch obou názorů – zatímco samotná díkce zákona by spíše nasvědčovala prvnímu přístupu (dle něhož je rozhodující celková plocha skládky), smysl daného poplatku (kompenzovat obci újmu na životním prostředí), jakož i jeho sazba (vycházející z množství uloženého odpadu) by zase směřoval k opačnému závěru (příjemcem poplatku je pouze ta obec, na jejímž území jsou odpady ukládány).

Podle názoru Ministerstva životního prostředí, který byl obcí Nelahozeves vyžádán, je správný první z uvedených přístupů, což by konkrétně pro obec Nelahozeves znamenalo, že poplatek vybraný aktuálně společností Skládka Uhy, spol. s r.o., by měl být rozdělen mezi obec Nelahozeves a obec Uhy, na jejímž území se nacházejí určitá provozní zařízení předmětné skládky, přestože odpady byly uloženy pouze na katastru obce Nelahozeves. Pokud by nicméně byl tento názor správný, pak měla být obec Nelahozeves pravděpodobně již v minulosti příjemcem poměrné části daného poplatku, když na jejím území sice nebyly přímo ukládány odpady, část stavby skládky se však na katastru obce nacházela (vycházíme z údajů sdělených starostkou obce).

V předmětném případě pak přicházejí v úvahu následující základní varianty postupu:

- 1. Obec bude akceptovat výklad Ministerstva životního prostředí a nebude požadovat celou částku (resp. základní složku) aktuálně vybraného poplatku.**

Pokud se však obec ztotožní se závěrem, že se poplatek dělí v poměru dle velikosti příslušných částí stavby skládky, nacházejících se na území obou dotčených obcí, měla by současně požadovat uhrazení příslušné části poplatku z minulosti, a to právě ve výši odpovídající velikosti části skládky, nacházející se v příslušném (minulém) období na katastru obce Nelahozeves (přestože na jejím území nebyly odpady přímo ukládány).

2. Obec se s názorem ministerstva neztotožní a bude se domáhat uhrazení celého poplatku.

Z hlediska procesního postupu uplatnění nároku obce (v obou výše uvedených případech) bude třeba postupovat podle § 46 odst. 2 zákona o odpadech, dle něhož platí, že „*Pokud původce nezaplatil poplatek ve stanovené výši, uloží mu povinnost zaplatit poplatek krajský úřad, který vydal souhlas k provozování skládky, rozhodnutím na návrh příjemce poplatku*“.

V případě, že krajský úřad návrhu nevyhoví a nebude úspěšné ani odvolání proti jeho rozhodnutí, bude možno podat **soudní žalobu ke správnímu soudu**, tj. žalobu proti nezákonnému správnímu rozhodnutí. V daném případě se totiž s největší pravděpodobností nejedná o soukromoprávní vztah a odpadá tak možnost soudní žaloby k civilnímu soudu.

Z logiky věci nebude na místě uplatnit obě výše uvedené varianty současně – obci nemůže být současně přiznána část poplatku z minulosti a celý poplatek vybraný v současnosti.

Při absenci relevantní judikatury (není nám známo žádné soudní rozhodnutí, které by se danou problematikou zabývalo) nelze příliš odhadovat, který z výše nastíněných způsobů rozdělení poplatku je správný. **Přesto se spíše domníváme, že větší šanci na úspěch v případném sporu by měl názor zastávaný Ministerstvem životního prostředí.** S ohledem na tuto skutečnost doporučujeme následující postup:

- 1. Uplatnit u krajského úřadu s odkazem na stanovisko Ministerstva životního prostředí příslušnou část poplatku za minulá období (je však třeba počítat s tím, že takto pravděpodobně nebude možno zohlednit celé minulé období, neboť předmětný poplatek je zřejmě daní ve smyslu daňového řádu, přičemž obecná lhůta pro stanovení daně činí 3 roky);**
- 2. Pokud by krajský úřad vyslovil (odchylně od ministerstva) názor, že poplatek přísluší pouze obci, na jejímž území jsou odpady ukládány, bude možno podat mu návrh na přiznání celé výše aktuálně vybraného poplatku.**

Výše uvedené závěry představují pouze základní nastínění problematiky, která je při stručnosti zákonné úpravy a absenci jakékoli známé rozhodovací činnosti poměrně komplikovaná. Detailní návrh postupu obce bude proto ještě rozpracován v závislosti na rozhodnutí zastupitelstva obce, které by mělo rozhodnout o základní otázce, zda se domáhat zaplacení určité částky poplatku (a za jaké období). Naše doporučení v této základní otázce je uvedeno v předchozím textu.

V Pardubicích dne 22. července 2014

Mgr. Lukáš Rothanzl, advokát